

EGAN 1992-2017.

25 urteko ibilbidea

Gillermo Etxeberria
EGAN aldizkariaren zuzendari ohia

Badira urteak, urte asko, EGANen ardura hartu genuela. Hain zuzen, 1992. urtean eskaini zitzaigun EGANen argitalpenaren ardura. Jose Maria Aycart Orbegozo, garai hartan Gipuzkoako Adiskideen Elkarteko arduradun zena, izan zen zeregin hau eskaini ziguna Luis Mari Mujika adiskideari eta bioi. Gurekin zuzeneko ardura hartu zuena Jose Antonio Zabala jauna izan zen.

Hasieran izan genituen hainbat eta hainbat zalantza. Agian literatur aldizkari batek bere baitan duen kalitatea, aniztasuna, konplexutasuna eta ardura izan genituen solasgai Luis Marik eta biok, beste hainbat lagunekin batera.

Luis Mari ezaguna zen, ordurako hainbat lan eginak baitzituen, edonolakoak, poesiak, narrazioak, saiakerak... Poesiaren arloan, Koldo Mitxelena 1964. urtean *Bide giroak* (Sendoa, 1963) liburuari egindakoa aipagarri da. Aipagarri, bederen, honako beste poesia liburuak: *Hitzak ebakitzean*, (Kriseilu, 1975), *Zortziko hautsiak* (Ed. Vascas, 1978), *Herria eta Bidea* (Ed. Vascas, 1978), *Arnas gaiztoa erromantzeen airera* (E.V., 1979). Horretaz gain, poesia liburuak, narrazioak, saiakerak eginak zituen ugari gure adiskideak. Gerora, EGAN garaian ere etengabeko etekina eman du, sariak ere bereganatuz. Agian, inor gutxi da berak hainbat sari eskuratu dituen. Esaterako, *Hitzak ebakitzean*, (Lizardi poesia saria), *Hiru egun Larburun* (BBK 1996), Txomin Agirre eleberri saria, *Nire soneto beroak* (Kutxa 1997), Irun Iria saria...

Beraz, biok ekin genion EGAN aldizkariaren argitalpenari Euskalerriarren Adiskideen Elkartearen baitan.

Adiskideen Elkartek, bere sorrera beretik, euskara bere hizkuntza moduan defendatu eta garatzeko asmoa hartu zuen. Lehen Estatutuek (1765), bere helburuen artean zera diote: *Pulir y cultivar la lengua vasca* (ikus “La Real Sociedad Bascongada y el euskara”, Emilio Mujica). Zigiluan ere garbi ageri da *Irurac bat jartzean*. Bergarako Ikasleen mintegiko araudietan ere gauza bera: *los estudios de las lenguas deberán empezar por el de las Nacionales como son el Bascuence y el castellano*, nahiz eta besteak ere gogoan izan behar diren.

Horren adibide dira fundatzaileak berak, Xabier Munibek (1723-1785), egindako adierazpenak eta bi antzerkiak: *El borracho burlado* eta *Gavon sariac*. *El borracho burlado* euskaraz idatzia izan den lehen irri opera. 1964an Bergaran argitaratua eta antzetzua. Euskaraz eta gaztelaniaz idatzia, kantuak euskaraz eta hainbat elkarrizketa elebidun.

Gavon sariac: “olerti bukolikoa”. Azkoitiko elizan 1762an kantatzeko eguberri-kantuak. Luisa de la Misericordia izenpean, badirudi Munibe bera dela (Hainbat autore, *Euskal Literatura* II, 61) Arestik ere biziki gorai-patu zuen Auspoa 48. zenbakian *Teatro zaarra* izenpean. Ezaguna da, era berean, “irten ezazu” doinua eta letra, hau ere Xabier Munibek egina, “Adio pobintziya” zortzikoa eta “Aita gurea”. Emilio Mujikak aipatutako lanean esaten duenez, Aizpitarteren eraginpean idatzi nahi izandako *Diccionario del Vascuence* ere bultzarazi zuen.

Bergarako Seminarioan ere hainbat bazkidek euskara erabiltzen zuten haien hitzalditan, nahiz gerora, kanpo ikasleen eraginez, urritu egin zen euskararen presentzia. Ez dezagun ahatz *Peru Abarka* idatzi zuen Mogel Bergarako euskal irakasle izan zela.

Dena den, Peñafloidako Kondea hiltzerakoan, ekonomia arazoak handitu egin ziren, eta horren ondorioz Adiskideen Elkarteko eragina ere urritu egin zen.

Beraz, alde horretatik, euskararen presentzia nabarmena izan zen Adiskideen Elkartean hasierako garaian.

Geroko elkartearen historian ez zuen eragin nabarmenik izan euskararen presentziak.

Urteetan jauzi bat eginaz, gerra ondoren 1944. urtean ekin zion Elkartek berriro ere presentzia publikoari. Dakigunez, *EGAN* aldizkaria 1948. urtean sortu zen, eta geroztik 1992. urtera arte bere historia pro-

pioa egin zuen. Urte horretan zuzendaritzan sortutako hainbat arazoren ondorioz hartu genuen argitalpenaren zama.

Elkarteak guri eskaini ziguna, ez zen *EGAN* argitaratzea bakarrik, areagoa zela ulertu genuen gure esku utzi ziguten lana: Adiskideen Elkar-
tea euskararen mundura berriro plazaratzea eta gure elkarte, elkarte
esanguratsu bihurtzea arlo horretan, iruditzen baitzitzaigun herri xehe-
tik urruntxo zegoen taldea zela, eta haren barnean euskararen presen-
tzia, nahiko urria.

Beraz, gure ardura, bikoitza zen: aldizkaria eta Adiskideen Elkarteko
presentzia euskararen kultura munduan.

Noski, gure zeregin nagusia, betiere, *EGAN* indartsu bat, sendo bat,
edukiz betetako bat argitaratzea zen eta izan da gerora ere. Esan al daite-
ke, gaur egun, mende laurden honetan lortu duela txoko errekonozitua
euskal literatur aldizkarien munduan? Asko izan dira hasi eta utzi beha-
rra izan duten aldizkariak. Besteak beste, eta batzuk aipatzearen: *Euzko*
Gogoa (1950-1959), *Olerti* (1959-1995), *Pot* (1978-1980), *Susa* (1980-1994),
Garziarena (1992-1994; 1997-1998).

Gureak, gorabeherak izan dituen arren, hutsuneren bat tartean, bor-
titz heldu dio bere bideari. Uste dugu bere espazioa lortu duela.

Gerra ondorena, latza izan zen euskal munduarentzat. Euskara ere
debekatua izan zen, euskal mugimendu kulturalak guztiz deseginak. Eus-
kal Herritik ihes egindako lagunak asko eta asko, haien artean euskal
munduan ezagunak ziren eragileak eta idazleak. Gure herria desertu huts
bihurtu zela zirudien, eta euskal kultura desagertua. Gerrak, guztiz sun-
tsitu zituen: Aitzolen eraginpeko mugimendua, Labaienen antzerkia, ber-
tsolaritza. Euskaltzaindia bera ere desegina geratu zen.

Gerra ondorengo lehen urteak euskal literatur munduan guztiz
hutsalak ziren. Argitalpenak gutxi eta mugatik urrun. Besteak beste, Ipa-
rraldean, Donibane Lohizunen *Gernika* izeneko aldizkari bat sortu zen
1945. urtean. Eta bertan hasi ziren idazten Hegoaldeko hainbat eta hain-
bat idazle.

Erbeste garaian hasi ziren argitalpenak Buenos Airesen *Ediciones Vas-*
cas, Mexikon *Pizkundia*, eta Parisen ere lan literario interesgarria heda-
tzen hasi zen.

Eragin horren fruitu izan ziren Mexikon Telesforo Montzonen lehen
poesia liburua, *Urrundik*, eta Irazustaren *Joanixio* nobela 1946. urtean Bue-

nos Airesen. Eta hemen barnean, klandestinitatean egindako hainbat lan-txo besterik ez, batik bat seminario eta apaizetxeetan. Arantzazuko fraiddeen artean, Salvatore Mitxelena aipagarri da barneko literatur hasieran *Arantzazu* poema 1949. urtean argitara ematean.

Beraz, garaialdi gogorra, zakarra, eta arriskuz betea idazleentzat. Egoera horretan sortu zen *EGAN* aldizkaria, 1948. urtean, eta sortu ere, garaiko eta gero ere hain ezagunak izan diren Antonio Arruek (1903-1976), Aingeru Irigarai (1899-1983) jaunak eta gure artean maisu ezaguna izan den eta den Koldo Mitxelenak (1915-1987). Garai zailak eta arrisku-tsuak ziren euskal argitalpenentzat, beraz, hasieran aldizkari elebiduna izan zen, gaztelaniaz eta euskaraz apur bat. Frankismoak zorrotz begiratzen zituen euskarazko argitalpen guztiak, horregatik, seguruenik Antonio Arrueren bitartekaritza tartean, lortu ahal izan zen *EGAN* argitara ematea. Hasierako aleak txikiak izan ohi ziren, orri gutxikoak, eta euskarazko aldea ere tentuz erabaki beharrekoa. Horregatik, sarritan euskal aldean poesiaren bat edo narrazio laburren bat edo beste ematen zen argitara. Hala ere, barneko edukia zabaltzen joan zen gero eta gehiago, egoerari neurri batean aurre eginez. Urtero lau ale argitaratzera iritsi ziren fundatzaileak, harik eta poliki-poliki elebakar bihurtu zen arte.

Hegoaldean, bestalde, euskal arloan gero eta lan gehiago argitaratzen hasi zen, eta frankismoko eragin zorrotzari aurre egiten hainbat eta hainbat idazle. Garrantzi berezia izan zuen Jokin Zaitetik Guatemalan sortutako *Euzko Gogoak* 1950. urtean. Bertan kolaboratzen hasi ziren Andima Ibinagabeitia, Orixe, eta barneko hainbat eta hainbat idazle. Muga barruan ere idazleak gero eta lan gehiago aurkezten hasi ziren, lehen esandako Salvatore Mitxelenaz gain, Jon Etxaide, besteak beste. Eta bazi-rudien euskal literatura, poliki-poliki bere onera itzultzen hasia zela.

Esan daiteke 1954. urtea funtsezko urtea bihurtu zela. Ordura arte *Egan* aldizkariaren ardua izandakoak, lehen esan dugun moduan, Antonio Arrue, A. Irigaray eta L. Mitxelena. Horien kolaboratzaile estu izan ziren hasieratik Nemesio Etxaniz, Jon Etxaide, A. Erkiaga. Jon Kortazarrek *Grupo literario del 50* deitzen ditu.

Egoera horretan hiru zuzendariak sarrera hitzetan beren erabakien berri eman zuten (*Egan*, 1954, 2-4, 1-2 orriak) *Asmo berri* izenpean. Artikulu horretan etorkizunari begira dituzten gogo eta asmoen berri adierazten dute. Garai hartan hiru zuzendariak gazteak ziren eta euskararen munduan ilusioz eta gaurkotasunez beteak:

- 1.- Lehenengo eta behin berritu beharra adierazten digute. Ordurako hainbat laguntza eskuratuak zituzten, batik bat Gipuzkoako Diputazioak sorturiko “Julio de Urkixo” Euskal Filologi Mintegiak bere gain hartu zuen aldizkariaren ardura. Ondorioz, “maizago, ugariago eta ornituago” argitaratu nahi dute.
- 2.- Aldizkari bizia nahi dute *EGAN* : “Eta biziekin ari geran ezkerro eta darabilgun izkuntza bizia den ezkerro, gaiak ere biziak, gaurkoak, nai genituzke. Sarriegi azken-aldi onetan euskerak, olakoak erabiliak bere trebetasuna erakutsi bearrean, bere eritasun eta makurrak dituela beti aotan, guziok ezagutzen ditugun zenbait pertsona mintsuk bezala...”
- 3.- “Kalera begira ari nai dugu, baserrira begira baiño gehiago. Eta, kalean, gure gisako ikasi edo erdi-ikasientzat”. Beraz, “modernitate kultur arloan” dute buruan betiko “erruralismotik urrun”, “eskura zaigun arloan” “bestetan ari duenari eragozpenik jarri gabe”.
- 4.- Denen beharrean aurkitzen direla baieztatuko dute, idazle, irakurle...: “Askoren bearrean general badakigu. Indarrez kaxkar gera, ez-tigu iñork esan bearrik, eta etorritz urri. Eskerrik beroenaz artuko ditugu beraz iñork bidali nai dizkigun idaz-lanak”.
- 5.- Azkenik, “lanaren kalitatea” aldarrikatzen dute: “Argitaratzeko muga, aldizkariaren neurritz kanpora, gaiak bakarrik ipiniko du”.

Geroztik *EGAN* aldizkariak bizimodu luzea eta sarritan indartsua ere izan duela baieztatu daiteke. Hiru zuzendariez gain, garaiko idazle askok eta askok hartu du parte bertan.

Hiru zuzendari horiek zuzendaritza utzi zutenean, Juan San Martinen esku geratu zen *EGAN*. Honek gidatu zuen aldizkaria harik eta guk, Luis Mari eta biok, 1992. urtean gure esku hartu genuen arte.

Izan ditu aldizkariak historian zehar zenbait atal ospetsu: Antonio Arrueren *Jan-edanak*, gerora bilduma egin eta argitara eman zena, *Naas maas*, Koldo Mitxelenaen zinema-kritikak... kritika literarioak...

Euskal literaturak bere garapenean izan dituen autore garrantzitsu askok idatzi dute *EGAN* aldizkarian eta 60. hamarkadatik aurrera izan den garapen garrantzitsuenaren testigu izan da. Bertan aurkitzen diren artikulak, eta bertako autoreak dira baieztapen honen testiguak: Txilardegi,

Jon Mirande, Jon Etxaide, Agustin Zubikarai, Iratzeder, J.M. Lekuona, Charriton, Haritsxelahar, Aresti, Jon Kortazar, Patxi Salaberri, Pako Sudupe, J. M. Lekuona eta abar.

Era berean, *EGAN* beti ibili da Euskaltzaindiak lerratutako bidean, eta horretarako abantaila handiak zituela ez dago dudarik, bertako zuzendari zirenak eta hainbat idazle izan baitziren Batua bideratu zutenak. Horren lekuko Juan San Martin, Luis Mitxelena, besteak beste.

Luis Mari Mujikari dagokionez, esan daiteke etengabe kolaboratu zuela *EGAN* aldizkariaren argitalpenetan hirurogeiko hamarkadatik aurrera, eta bere lanen kritikak ere eman ziren argitara.

Luismariren artikuluak eta lanak 40tik gora dira, ez edonolakoak, kritikak, artikuluak, poesiak, denetarik...

* * *

Lehen esan dugunez, aldizkaria gure esku geratu zen 1992. urtean. Gu bion esku, Luis Mari eta biok hartu genuen zeregina osoki, arduraren, argitalpena, lanen kalitatearen bermea, harpidedunen harremana, Kultura arduradunekin. Hau da, “factotum” moduko zerbait. Egia esan, ez dugu idazle on askoren artikuluak faltarik izan. Esan daiteke euskal filologian ezagunak direnen artikulu asko eta asko eman direla argitara. Horien artean, batzuek aipatzeagatik, Jon Kortazar, Juan Mari Lekuona, Patxi Salaberri, Iñaki Zubeldia, Xabier Etxaniz, Pako Sudupe, Haritxelhar, Piarres Charriton, Patri Urkizu, Juan Luis Zabala, Ixabel Etxeberria, Piarres Larzabal, Antton Luku, Juan San Martin, Joxeba Gabilondo... eta abar.

Kalitatea izan dugu beti gogoan, 1954. urtean zuzendariak egin zutenaren modura, edukia eta edukiaren batasuna, azalpenen argitasuna eta zehaztasuna, aipamen egokiak, euskararen maila, batuaren ereduak, besteak beste.

Horretarako itzulbira asko eginak gara Euskal Herrian zehar, autoreekin hitz egitera, diru-laguntzak eskatzera, omenaldiak egitera.

Gure garaian herriarengandik hurbil egoten saiatu gara, horretarako omenaldiak eta hitzaldiak antolatuz. Uste dugu, hein batean bederen, lortu dugula hurbilketa hori. Hurbilketa horren adibide dira urte hauetan zehar antolatu ditugun hitzaldi, omenaldi eta argitalpenak. Haietako hainbat eta hainbat datozkit burura, nahiz askoren datak ere ahaztuxeak ditudan.

- 1993. urtean Adiskideen Elkarateak bisita egin zuen Mexikoko Delegaziora. Gu ere bertan izan ginen eta EGAN aldizkariaren presentzia aldarrikatu genuen urrutiko lurralde haietan.
- Hurrengo urtean, 1994an, *Euskal antzerkia. Pastoralak* gaiari buruzko ikastaro bat burutu genuen, eta bertan izan ziren, besteak beste, garaian ezagunak ziren Roger Idiart, pastotal idazlea, Pier Paul Berzaiz, pastoral arloan espezializatua...
- Geroztik, etengabe egin ditugu omenaldiak, Udako Unibertsitateko ikastaroak eta horien osagarri hainbat argitalpen, gehienak Gipuzkoan, eta nolabait Bizkaian ere. Horiek gogoratzen hastean, nire memoriak batzuk besterik ez ditu gorde. Gogoan ditudanen artean:
 - 1999an omenaldi hunkigarri bat egin genion D. Nemesio Etxaniz Azkoitiko apaizari, hitzaldiak eta liburu bat argitaratu emanaz.
 - 2000.ean Andoaingo jesulagun izandako Patxi Etxeberria izan zen omendua. Andoaingo Areto Nagusian hainbat hitzaldi antolatu genituen. Haien artean gogoangarria iruditzen zait gure lagun zen (G.B.) Juan Mari Lekuonak eman zuena Patxi Etxeberriaren poesia bati buruz, “Bost lore” izenekoa. Patxi Etxeberria Ezkio-Itsasoko erretore izan zen, eta han ere egon ginen omenaldia eta hitzaldiak antolatzen. Omenaldi honetan hartu zuen parte gurekin batera Aita Patxi Altuna jesulagunak, eta bi liburu argitaratu genituen Andoaingo Udalaren laguntzarekin.
 - Urte honetan bertan, Oiartzungo Pagoarten Julen Lekuonaren kantaldia antolatu genuen. Dakigun bezala, Lekuona *Ez dok hamahiru* talde ospetsuaren sortzaileen artekoa zen. Bertan izan ziren garaiko hainbat kantari, Imanol barne. Esan beharrik ere ez dago, zer-nolako arrakasta izan zuen ekintza honen.
 - 2001. urtean hil zen Jose Antonio Zabala ospetsua. Bergararra izanik, Donostian bizi zen. Enpresa gizona, garaiko alkate ospetsuen artekoa, eta *Gureak* lagun atzeratuen sortzaileen arteko pertsonaia nagusia. *Egani* paregabeko laguntza eman zion, gure xoxa murrizak administratzen zituen eta era askotako laguntzak eskaini zizkigun. Elkartetik bera izan genuen

bazkiderik adiskideena eta hurbilena. 2001. urtean hil zen eta esker onez, Bergarako Udalarekin batera, haren omenez hainbat hitzaldi prestatu genituen Bergaran bertan eta Foru Alundian.

- Hurrengo urtean, 2002.ean, Lekuonatarren artean ezagunena eta laguna genuen Juan Mari Lekuonari omenaldia: hitzaldiak eta liburu baten argitalpena Oiartzungo Udalaren laguntzarekin.
- Hegoaldeaz gain, ekintza asko egin ditugu Iparraldean. Gure elkarteak *Euskaltzaleen Biltzarren* partaidea da eta guk ordezkatu genuen urteetan. Hori dela-eta *Euskaltzaleen Biltzarrak* antolatutako hitzaldi eta argitalpenetan parte hartu dugu urteetan zehar, betiere gogoan izanik iparra/hegoa, bi-biek herri bakarra osa-tzeko euskarak eta euskal ekintzak duten garrantzi bereziaz.
- Ildo horretan, gure lehenengo ekintza garrantzitsua 2003. urtean egin genuen Heletan. Hitzaldiak Euskal Herriko Unibertsitatean eta Heletan Etienne Salaberry omenduaz. Bi liburu argitaratu ziren, bat Pako Sudupek prestatua *Etienne Salaberry I* izenarekin, eta, bestea, Joxe Azurmendik egin: *Etienne Salaberryren filosofia II*.
- 2004. urtean egun berezi bat ospatu genuen Errezilen. Maria Dolores Agirre-ren mendeurrena zela eta, bertan antolatu genuen egun zoragarri bat: meza, hitzaldiak, bazkaria eta hainbat eta hainbat kantarien partaidetzarekin. Bertan egon ziren herriko alkatea eta zinegotziak, Eusko Jaurlaritzako Miren Azkarate, Donostiako hainbat eta hainbat lagun Maria Dolores Agirreren ikasle izanak. Patri Urkizu idazle ezagunak Maria Dolores Agirreren liburu bat argitaratu zuen.
- Urte hartan bertan, beste mendeurrena ospatuz, Telesforo Monzoni omenaldia eta haren idazketa eta antzerkiari buruz mintzaldiak Baionan, Donostian eta Bergaran.
- 2005. urtean *Kixoter*en argitalpenaren mendeurrena ospatuz, ikastaro bat antolatu zen *Kixoteri* buruz. Arduradunak Joxe Mari Urkia eta *Egane*koak izan ginen. Ikastaroak lau egun iraun zuen.
- Hori zela eta, Jon Berrondo jaunak, hau da, orain arte *Kixote* osoa tzuli duen liburua argitaratu genuen eta haren aurkezpena egin, bai Udako Unibertsitatean eta bai Madrilen ere bertako Biblioteka

Nazionalean. Harrera ezin hobea izan zuela esan beharrik ere ez dago. Bertako arduraduna ere, Lopez jauna, harrituta geratu zen jendearen presentzia handiarekin. Geroztik Madrileko SECC-ekin harremana mantendu da hainbat urtetan.

- Urte honetan bertan, omenaldia Jean Pierre Arbelbideri bere jaioterrian, Zaron (Nafarroa Beherea). Bere iloba Xiprik idatzi zuen liburua gure laguntzarekin.
- Bizkaian ekitaldi asko egin ez ditugun arren, azpimarragarri deritzogu Esteban Urkiagari, Lauaxetari, egindako omenaldia. *Egan*-ek bere hitzalditxo eman zuen Bilboko Euskaltzaindian eta Mungian, Lauaxetaren jaioterrian.
- 2006. urtean Postmodernitateri buruzko hainbat ekitaldi antolatu genituen Donostian, Koldo Mitxelena Kultur aretoan. Gaur egun gaiari buruz espezialista diren hainbat irakasle izan genituen gure artean. Ameriketatik ere etorri zen Joseba Gabilondo jauna.
- Alduden (Nafarroa Beherean) ere izan ginen herriak Jean Etxepareri egindako omenaldian.
- 2007. urtean, Leizarraga, euskal idazle protestantea omendu genuen bere jaioterrian, Beskoitzen. Bertan egon ziren gure arteko hainbat eta hainbat idazle eta saiakera egile: Enrike Knörr, Patxi Salaberri, besteak beste. Liburu bat ere argitaratu zen Leizarragaren omenez, Salaberrik paratua: *Leizarraga zaharra, Leizarraga gaurkoa*.
- Izan gara beste leku askotan ere, haietako asko oroitzapenean ez daudenak. Lasarten Andoni Arozena omenduaz, Orion Joakin Arostegiri egindako omenaldian eta abar; asko dira gogoan ez dauzkadanak.

Ekitaldi hauek guztiak, etengabe jarri gaituzte herri xehearekin harremanetan, gure izena haiengana hurbildu dugu eta ezagunak izatera iritsi gara hainbat eta hainbat lekutan.

Garrantzi berezia eman izan diogu Iparralde-Hegoalde loturari, hizkuntzak egiten baikaitu herri bakar, eta urte batzuetan etengabe hartu dugu parte haien ekintzen artean bai antolaketan, bai eta hitzaldi eta argitalpenetan. Gaur egun ere *Euskaltzaleen Biltzareko* partaide gara.

Ekintza eta zeregin horietan guztietan parte hartu du *EGAN* aldizkariak eta EAEk. Betiere, gure indar murrizak, pertsona faltak, liberaturik ezak, diru eskasiak uzten zuten esparruan.

Noski, *EGAN*en arduradunak Luismari eta biok ginen neurrian, bion presentzia derrigorrezkoa izan ohi zen, batak ezin bazuen, bestearena.

Baina Luismariren lan esparrua ez zen *EGAN*en arduetara soilik mugatu. Zabalagoa zen bere lan esparrua eta beti bezala jarraitu zuen bere beste lanetan: poesiak, nobelak, saiakerak, toponimiak, artikulua euskaraz, gatzelaniaz. Eta horiez gain, Unibertsitateko irakasle katedratikoa Irakasle Eskolan.

Lerro hauetan ez dugu ahaztu nahi Bergarako Idazle Eskolarekin eta ikasle gazteekin izan dugun harremana. Bergarako Idazle Eskolak urrian zabaltzen ditu bere ateak. Idazketa eta sormena lantzeko gogoz dauden ikasleak sartzen dira bertara. 2003an sortu zen eta urte hauetan guztietan bere idazketa metodologia eta pedagogia garatu du. Euskal literaturan, testugintzan eta kulturgintzan bere arrastoa ere uzten ari dela esan daiteke. Idazle Eskolaren helburu nagusia da ikasleen idazteko gaitasuna hobetzea, idazteko erabil daitezkeen estrategia sortzaileak irakatsiz. Punta-puntuko euskal idazleak dira Idazle Eskolako irakasleak: Edorta Jimenez, Tere Irastortza, Pako Aristi, Xabier Lopez eta Itziar Gomez.

*EGAN*ek ere bere aletxoak jartzen dio Bergarako Idazle Eskolari. Gure harremana zuzendariekin eta hainbat ikasleekin izan ohi da. Urtero osatutako lan onentxoak eman ohi ditugu aldizkarian.

25 urte pasa zirenean, Luis Mari eta biok pentsatu genuen *EGAN* aldizkaria ideia berriagoen, jende gazteagoen eta modernoagoen eskuetan uzteko garaia iritsi zitzaigula.

Gure garaia agortuxe nabaritzen genuen, biok erretreta hartuta eta ideia berriren faltan ikusten genuen geure burua. Eta horrela adierazi genion EAEko zuzendaritzari duela urte bat eta gehiago. Bestalde, erabakia hartu eta berehala Luis Mari zendu zitzaigun, guretzat ustekabean, ohikoa dugun gaitz maltzurak menderatuta. Zuzendaritza berriak transizio luzea egin ondoren badirudi bere esku hartu duela aldizkari honen oraina eta geroa.

Eta hori da *EGAN* aldizkari honetan adierazi nahi duguna. Uste dugu esku on eta prestuetan utzi dugula, eta etorkizunari begira oinarri sendoa jarria geratzen dela. Ondo formatuak eta euskal literaturaren mundua eta problematika ezin hobeto ezagutzen dutenak.

Garai berri honetan, ezinbesteko aldizkaria behar du izan euskal literaturan. Erreferentziazko aldizkaria bilakatu behar da puntako aldizkarien pareko homologazio akademikoa lortuz. Erabilgarria, irakurgarria eta interesgarria.